

TAVAS MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI VE TUTANAĞI

- 16) Çekiç, keski gibi el aletlerinin bozulmuş ve çapaklanan başlarını taşlamadan kullanmayacağım. Kimya ve gıda laboratuvarlarında deneylerde kullanacağımız cam malzemeleri deneyden önce yıkayıp temizledikten sonra kullanacağım.
- 17) Eli zedeleyebilecek kadar hasara uğramış, saplı veya arızalı el alet ve takımları kullanmayacağım.
- 18) Atölyede yapacağım işe uygun kişisel koruyucu araç ve gereçleri sağlam olarak, kullanılmak üzere TAKİMHANE'den teslim alacağım. Arızalı olanları yenisi ile değiştireceğim.
- 19) Sağlam ve dışıyı manı olacak korkulukları bulunmayan geçit ve platformlardan geçmeyeceğim.
- 20) Talimat ve ikaz levhalarının yerlerini değiştirmeyeceğim.
- 21) Makine çalışırken yağlamayacağım, tamirat yapmayacağım ve bakım için yerlerinden çıkarılan muhafazalar yerine takılmadan makineyi çalıştırmayacağım ve makinede çalışmayacağım.
- 22) Atölyede iş disiplini ve ciddiyeti ile çalışacağım.
- 23) Ambar, malzeme, depo, takımhane yetkilisinin izni ve çıkış emri olmadan hiç bir malzeme, araç, gereç v.s. almayacağım.
- 24) Deneylerden önce deney föyünü dikkatle okuyarak deneyi hazırlayacağım. Laboratuvar çalışmalarından sonra arkadaşıma, yüzüme ve/veya vücuduma herhangi bir bölüme dokunmadan önce, ellerimi su ve sabunla yıkayacağım. Laboratuvar kimyasal maddelere çıplak elle dokunmayacağım ve koklamayacağım.
- 25) Laboratuvar ve okulda bulunan bütün kimyasalları kullanmadan önce etiketlerini dikkatle okuyacağım. Etiketiz olanları sorumlu kişilere bildireceğim.
- 26) Şişesinden aldığım kimyasalı tekrar orijinal şişesine koymayacağım ve orijinal şişeye pipet daldırmayacağım.
- 27) Asitleri suya azar azar ilave edeceğim. Keskinlikle asidin üzerine su ilave etmeyeceğim.
- 28) Pipet ile sıvı çekerken ağız kullanmayacağım, puar kullanacağım.
- 29) Alev altı sıvıları kullanana kadar kapalı ve ısı kaynaklarından uzak tutacağım.
- 30) Kimyasal ve biyolojik atıklarını kesinlikle ortama döküp, bulandırmayacağım.
- 31) Zehirli bulhar ve gazları kontrolsüz solumayacağım.
- 32) Kimyasal maddeleri taşırken dikkatli ve güvenli taşıyacağım. Kimyasalları hiçbir zaman laboratuvar dışına çıkarmayacağım.
- 33) Yukarıdaki maddeleri tamamen okuyup anladım, atölye ve laboratuvardaki uygulamalı eğitim ile ilgili hususlarda zerekenleri uygulayıp, kurallara uygun davranacağım. Öğretmenlerimin özel talimatları dışına çıkmadan, her türlü eksaklıklar için öğretmenlerime danışarak hareket edeceğim. Aksi takdirde doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluklar ile tazminatlar çırac/öğrenci ve velisine ait olacaktır.

İşbu talimat tutanağı 33 (Otuz üç) maddeden ibaret olup, tamamen okuyup anlayarak ve İş Güvenliği kaidelerine ve talimatlarına harfiyen riayet edeceğini bildirerek Yelim ile birlikte imza ediyorum.

EĞİTİMİ YEREN YETKİLİNİN Adı Soyadı / İmza ... / ... / 20... (Kaşe İmza)	ÖĞRENCİ ÇIRAK	VELİ	ATÖLYE LABORATUVAR ALAN ŞEĞİ	OKUL/MERKEZ MÜDÜRÜ	Adı Soyadı / İmza ... / ... / 20... (Adı Soyadı / İmza) ... / ... / 20...
--	------------------	------	------------------------------------	-----------------------	--

TAVAS MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI VE TUTANAĞI

ÖĞRENCİ / ÇIRAK

T.C. Kimlik No	
Adı Soyadı	
Baba Adı	
Doğum Yeri ve Yılı	
Alan / Bölüm	
HES KODU	

ÖZEL ŞARTLAR

- 1) Yukarıda bilgileri yazılı ..... Atölye / Laboratuvarında aşağıda belirtilen şartlara muhakkak surette uyarak çalışacağına dair işbu talimat ve tutanak serbest arz ve iradesi ile aşağıdaki şekilde düzenlenerek imza edilmiştir.
- 2) Yetkim, bilgim ve görevim dışında iş yapmayacağım, verilen görevi uygulayıp bunun dışında başka bir iş yapmayacağım.
- 3) Her türlü arıza ve aksaklığı derhal öğretmenlerime bildireceğim.
- 4) Atölyeden ve çalışma sahadan izinsiz ayrılmayacağım ve asla izinsiz laboratuvarı tek başıma çalıştırmayacağım.
- 5) Elektrik, ağı kablolama, kabin ve kablo aksamına dokunmayacağım. Elektrik motorları, cihazları ve kabloları ile sigortaları kurcalamayacağım, dokunmayacağım. Kimya ve gıda laboratuvarlarında sorumlu öğretmen izin vermedikçe hiçbir deney düzenleme, kimyasala, otoklava, kül fırınına, benzeri cihaz ve diğer malzemelere dokunmayacağım. Laboratuvarlarda üretilen malzeme ve mikroorganizmalara izinsiz dokunmayacağım.
- 6) Kesme, delme, zımba, perçin v.b. gibi işlemlerle, asit, baz gibi maddelerle yapılan işlerde, taşlama cihaz ve tezgahları gibi gözle çapak veya parça kaçıması ihtimali olan bütün işlerde, iş gözlüğümü muhakkak takacağım, asla gözlüksüz çalışmaya başlamayacağım. Laboratuvarında çalışıldığı sürece deneylerin özelliğine göre gözlük, maske, eldiven vb. koruyucu ekipmanlarını kullanacağım.
- 7) Yük ve personel asansörüne gereği dışında binmeyeceğim, yangın merdivenlerini hizmetin gereği dışında kullanmayacağım.
- 8) Atölyede muhtelif yerlerde, ilan panosunda asılmış bulunan ve öğretmenlerimin anlatarak açıkladıkları İş Güvenliği Talimat ve İkazlarını tam anlamıyla eksiksiz okuyup, anlayıp öğrendim. Tabii edeceğim ve ettireceğim. Öğretmenlerimizin verdiği iş güvenliğine ait sözlü ve özel talimatları da aksatmadan yerine getireceğim.
- 9) Çalışma alanına misafir ve burada çalışmayan kişileri kabul etmeyeceğim ve girmelerine müsaade etmeyeceğim, uymayanları öğretmenlerime bildireceğim. Laboratuvarı yemek ve içmek vb. arkadaşlarla şakalaşmak, koşmak, oyun oynamak gibi eylemlerde bulunmayacağım.
- 10) Çalıştığım makine, tezgâh ve cihazı öğretilen bilgiler dışında, gerekli bütün koruyucu önlemleri aldığımı öğretmenlerime doğrulamadan çalıştırmayacağım.
- 11) Atölyede, eğitim süresince sürekli iş elbisesi ile çalışacağım, iş elbisesi yırtık ve sökükle bulunmayacağım. Laboratuvarda önük giymeden çalışmayacağım ve laboratuvara izinsiz girip çıkmayacağım.
- 12) Anahtarlık, zincir, madalyon, şapka vb. sarkan ve düşebilecek aksesuar bulunmayacağım. Uzun saçlar, sallantılı takılar tehlikeye yol açacağından dikkatli olacağım.
- 13) Çalışırken üzerimde yüzük, bilezik ve kol saati gibi metal eşya bulunmayacağım.
- 14) Koruyucu araç ve gereçler ile yangın söndürme cihazlarını kullandıktan sonra yine aldığım yere koyacağım.
- 15) El aletlerini, diğer araç ve gereçleri işlevine özgü işlerde kullanacağım.

TAVAS MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI VE TUTANAĞI

1- İŞ KAZALARINI NEDENLERİ:

Kazalar, kişinin çalıştığı ortamda, alınan önleyici tedbirlere rağmen meydana gelen üzücü olaylardır. Her ne kadar makine veya sistemlerdeki zararlar giderilebilirse de kişideki zararlar daima üzücü sonuçlar vermektedir.

Bu nedenle kazaların oluş nedenlerini açıklayalım.

A- Dikkatsizlik: Çalışan kişinin çeşitli nedenlerle işine gereken dikkati sarf etmemesi kaza nedenlerinin başında yer alır.

B- Uykusuzluk: Dikkatin dağılma sebebidir.

C- Devamlı çalışma: Dikkatin dağılma nedenlerindedir.

D- Tedbirsizlik: "Ben kaza yapmam", "Kaza olmaz" veya "Bana bir şey olmaz" düşüncelerinden herhangi biri başlıca kaza nedenlerindedir.

E- Kurallara uymama: İşyerindeki işin niteliğine göre belirlenmiş kurallara uymamak kaza nedenidir.

F- Bilgisizlik: Çalışanların kullanımına ait bilgisizlik önemli kaza nedenlerindedir.

G- Bakım Eksikliği: Cihazların, araç ve gereçlerin bakımı zamanında yapılmalıdır, yapılmazsa kaza nedeni olabilir.

2- ÖNLEYİCİ TEDBİRLER:

A- Yalıtma: Elektrik enerjisinin bulunduğu iletken devresinin çevreye karşı yalıtılmasıdır. İletken donanımında ve araçlarında bu amaca yönelik kauçuk, plastik, kağıt, yalıtkan bez, porseten v.b. gibi gereçler kullanılır.

B- Küçük Gerilim Kullanma: İnsan vücudunda hayatı tehlikeye ortaya koyan gerilim daima değişir. Gerilimin vücut üzerinden geçirdiği akım tehlikeyi artıran bir unsurdur. Bilindiği gibi, gerilim yükseldikçe insan derisi üzerinde yanıklar, akımın değeri büyüdükçe de ölüme kadar giden önemli etkiler ortaya çıkar. Yapılan deneylerle ve insanların karşılaştığı kazalardan alınan sonuçlarda tehlikeli gerilimlerin alt sınırı 42 volt olarak tespit edilmiştir. Bu nedenle insanın elektrik enerjisine yakın bulunduğu devrelerde 42 volta kadar küçük gerilimler kullanılması tavsiye edilmektedir.

C- Topraklama: Yalıtımı üst düzeyde yapılan, gerilimi küçültilemeyen aygıtlarda yalıtmanın arızalanabileceği düşünilerek topraklama yapılır. Topraklama aygıt ve makinelerin madeni gövdelerinin toprak içine gömülen madeni plaklara bağlanmasıdır.

D- Sıfırlama: Topraklamada olduğu gibi aygıt ve makinelerde yalıtkanlığın bozulması nedeni ile gövdenin toprağa karşı taşıyacağı gerilimi sıfır değerine indirmek için yapılır. Sıfırlama makine gövdesinin enerji şebekesini taşıyan alternatifin sıfır noktasından bağlanmalıdır. Güvenlik için alternatiflerin sıfır noktasından alınan iletken sıfır hattı olarak dağıtım boyunca çekilir ve sıfırlama hattı adı verilir. Şebeke çalışmasında daha güvenlidir olmak için bu hat sık sık topraklanır ve nötr hattı adı alır.

3- MESLEK HASTALIKLARI:

Yapılan iş çeşidi, çalışılan yer, işin yoğunluğu gibi faktörler de iş kazalarından farklı olarak kısa veya uzun süreler içerisinde çalışan kişinin hastalanmasına neden olabilir. Gerekli tedbirleri almak işyerinin ve çalışanın ortak görevidir.

4- İLK YARDIM: Herhangi bir nedenle üzerinden akım geçen kimse bundan etkilenir. Bu etki hafif sıçrama şeklinde olduğu gibi tehlikeli kısımlarda sebep olur. Etkinin derecesi ne olursa olsun, yapılacak ilk iş kazaya uğrayanı elektrik şebekesini etkisinden baston, giyim eşyası, ayakkabı v.b. gibi yalıtkan gereçle yapmalıdır. Tahta parçası, sopa, Kazayı hemen bir doktora haber verirken, kazaya uğrayanı kuru bir yere yatırınız. Şok etkisi ile dili boğazına kaydıgından, ağzını açarak dilini dışarıya çekiniz. Ağzında ne varsa çıkarınız. Aksi halde kazazede boğulabilir. Sonra doktor gelinceye kadar suni solunuma başlayınız.

SUNİ SOLUNUM: Suni solunum çeşitli şekilde yapılmaktadır. Fakat burada geliştirilen en son şeklinin uygulanışını açıklayacağız:

1. Kazaya uğrayanı yüz üstü yatırarak, başını çaprazladığımız kollar üzerine yatırınız. (Ağız açık bulunmalıdır).
2. Kazazedenin başucunda bir diziniz üzerine çöktünüz ve ellerinizi kazazedenin ciğerlerini iki yandan kavrayacak şekilde sırtına koyunuz.
3. Dizinizin üstüne kalkarken ellerinizle kazazedenin ciğerlerine basarak, basınç yapınız. Bu basınç ile ciğerlerdeki hava dışarıya çıkarılmaktadır (Bu işi yaparken dirseklerinizi bükmeyiniz).

4. Ayak topuğunuzun üstüne oturunuz ve kazazedenin kol dirseklerini çaprazlama kendinize doğru çekiniz. Bu hareketle ciğerler genişletilerek hava alması sağlanmış olur.

5. Ciğerlere basınç yapma ve dirseklerden çekerek hava alması işlemi dakikada on iki defa yapınız (Ya da her iki işlem yavaş yavaş 1-2 sayılarak da sürdürülebilir).

6. Kazazedenin kendi kendine nefes almasından sonra bir süre daha bu hareketlere devam ediniz.

7. Gelen doktorun yapacağı tedavi ile önerilerine uymayı unutmayınız.

TAVAS MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATI VE TUTANAĞI

İŞ GÜVENLİĞİ

Atölyelerde çalışırken öğrencilerin uymaları gereken bir çok husus vardır Bunların koruma, düzen, temizlik, disiplin ve işbirliğine ilişkin olanları aşağıda belirlemiştir. Çalışmalarınızda bu hususlarla tam bir uyum içerisinde bulunmanız gerekir.

1- DÜZEN VE TEMİZLİK:

A- Atölyeye vaktinde geliniz. Bu vakit; ders zili çalışmasından 10 dakika önce hazırlık zili ile başlar. Öğretmeninizin yoklama yapması için sıraya geçiniz.

B- Yüksek sesle konuşmak, gürültü yapmak diğer öğrencileri rahatsız edecektir Buda işlerin aksamasına yol açacaktır. Bu nedenle gerektiğinde alçak sesle konuşunuz.

C- Cantanızı; kitap ve defterinizi dolabınıza koyunuz. Eşyanızı düzenli bulundurunuz. Çekmece ve dolabınızı temiz ve tertipli olmasına dikkat ediniz.

D- İş önlüğünüzü giyiniz (İş önlüksüz çalışamayacaktır). İş önlüğünüzün öntünü daima kapalı bulundurunuz İş önlüğünüz yırtık veya kırı, düğmesi kopuk olmayacaktır. İş önlüğünüzün sol üst (göğüs) cebi üzerine numaranızı işletiniz.

E- Atölyenizde temizlik paydosu verildiği zaman, çalıştığınız yeri temizleyiniz. Çekmece ve dolabınızı temiz ve düzenli tutunuz. Aygıtlarınızı, araç ve gereçlerinizi yerlerine koyunuz veya geri veriniz.

F- Atölye temizliği (programına göre) gruplar halinde yapılacaktır. Nöbetçi bulduğumuzda görevinizi eksiksiz yapınız. Kirletilen yerin temizlenmesi size temiz ve tertipli çalışma alışkanlıklarını kazandırır.

2- DISİPLİN VE İSBİRLİĞİ:

A- Atölye ödevleriniz için yeter derecede hazırlıklı olunuz. Atölyeye zamanında geliniz. Ders kitabı, ders notu ve atölye defterinizi yanınızda bulundurunuz.

B- Öğretmeninizin verdiği işi kendiniz yapınız. Görev verilmemiş başka bir öğrencinin işi ile ilgilenmeyiniz. Atölye öğretmeniniz işinizi kontrol ederken veya sizi izlerken daima işinizin başında bulununuz.

C- Çalışmalarınızda işlem yaptıklarında gösterilen işlem basamakları sırasına uyunuz. Gerekli şema ve diyagramları dikkatle izleyiniz. Devre çizimlerinde anlamadığımız hususları öğretmenimize sorup öğreniniz.

D- İşinize enerji vermeden son kontrollerinizi yapınız ve öğretmenimize haber veriniz. İşinize habersiz akım vermeyiniz.
E- Arkadaşlarınızla saygı, sevgi ve görgü kurallarına dayalı iyi ilişkiler kurunuz Hoş göri sahibi olunuz. Öğretmenimize her zaman saygılı olunuz. Bu hareketlerinizin öğretmeniniz tarafından değerlendirileceğini unutmayınız.

3- KORUNMA:

A- Elektrik enerjisi ile çalışmada, her an çarpılma tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğumuzu unutmayınız. İşinizde akım verildikten sonra yalnız sağ elinizi kullanınız, sol elinizi kullanmayınız.

B- Atölyede kaza ve yaralanmalar olduğu zaman derhal öğretmenimize haber veriniz. Telaşlanıp vakit geçirmeyiniz.

C- İşlem yaptıklarında yazılı gerekli aygıt, takım ve gereçleri alınız. Dikkatle muayene ediniz. Arızalı ve kırık olanları kullanmayız ve öğretmenimize haber veriniz

D- Atölyede hiç bir zaman konuşmayız. Yüksek sesle konuşmayınız. Şaka yapmayız. El şakası kesin olarak af edilemez. **E- Bir takımıla çalışırken, ikinci bir takımı elimizde bulundurmamız.** Takımlarımızı işlem basamaklarına göre sırayla kullanınız. Özellikle kesici takımları kullandıktan sonra ağzınızı kapatınız.

İŞ GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİ:

Endüstriyel çalışmalarda işçi sağlığını koruması ve çalışan aygıtların sürekliliği için öncelikle uygulanacak eğitim işçinin kendisi, işveren işi ve mali yönünden büyük önem taşır. Ülkelerin iş hayatını düzenleyen kanunlar ve yönetmelikler bu konuda uyulması gereken prensipleri getirmektedir.

İş güvenliği zedelenen önemli etken iş kazalarıdır. İş kazaları, kişinin çeşitli nedenlerle dikkatinin azaldığı veya çalıştığı düzende ki aksamaları ile ortaya çıkar. Bu kazaların önlenmesi de İŞ GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİ ile gerçekleştirilmektedir. Her işyerinde bu ön tedbirler çalışanlara iyice öğretilmeli ve sık sık hatırlatılmalıdır.

NOT: HER ALAN/BÖLÜM ŞEFİ KENDİ LABORATUAR VE ATÖLYESİ İÇİN, AYRI GÜVENLİK ÖNLEMLERİNİ VE TALİMATLARINI ÖĞRENCİLERE SÖZLÜ OLARAK ANLATACAKTIR.